

23.2.2011

Lääkinnällisen evakuointivalmiuden kansallinen työryhmä

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään asettanut Lääkinnällisen evakuointivalmiuden kansallisen työryhmän.

Toimikausi

1.3.2011 - 31.5.2012

Tausta

Lisääntynyt matkailu lisää myös väestön riskiä joutua suuronnettomuuden uhriksi ulkomailla tai kotimaassa. Ulkomailla tai kotimaassa tapahtuvassa suuronnettomuudessa paikallinen terveydenhuoltojärjestelmä ei kaikissa tapauksissa kykene takaamaan loukkaantuneiden riittävää hoitoa uhrien määrän tai vammojen vakavuuden vaatiman erikoissairaanhoidon kapasiteetin tai laadun riittämättömyyden vuoksi. Tällaisessa tapauksessa olisi perusteltua kyetä kotiuttamaan loukkaantuneet Suomeen tai kotimaan harvaan asuttujen seutujen suuronnettomuuksissa siirtämään uhrit riittävästi resursoituun terveydenhuollon toimintayksikköön.

Viimeaikaisissa suomalaisia kohdanneissa suuronnettomuustilanteissa kehitetystä lääkinällisen evakuoinnin toimintamallista saadut kokemukset ovat olleet myönteiset, mutta toimintamalli on epävirallinen. Sosiaali- ja terveysministeriön ja toimintavastuussa olevien tahojen välillä ei ole toiminnan sisältöä, periaatteita ja kustannusvastuita koskevaa sopiausta. Tämä johtuu nykyisen säädöspohjan puutteellisuudesta ja siitä, että kyseessä on kehitysvaiheessa oleva, uusi toimintamuoto valtakunnallisessa varautumisessa.

Kaakkois-Aasian luonnonkatastrofin tutkintaselostuksen A2/2004Y toimenpidesuosituksen mukaan julkinen terveydenhuolto tulisi mukaan ulkomailla ja kotimaassa tapahtuneiden suuronnettomuustilanteiden hoitoon yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 24.2.2009 työryhmän, jonka toimeksiantona oli tehdä esitys kansalliseksi terveydenhuollon toimintamalliksi ulkomailla ja kotimaassa suuronnettomuuteen joutuneiden avun tarpeen arvioinnista ja lääkinällisestä evakuoinnista, sekä määritellä toimintamallin edellyttämän valmiuden ylläpidosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen perusteista ja vastuutahoista. Työryhmä teki loppuraportissaan yhdeksän ehdotusta ja esitti, että sosiaali- ja terveysministeriö asettaisi yhteistyöryhmän, jossa olisi edustettuina lääkinälliseen evakuointiin osallistuvat eri toimijat sekä kustannusten korvaamisesta ja matkustajavakuuttamisesta vastaavat tahot.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on tehdä ehdotus kansalliseksi terveydenhuollon toimintamalliksi sellaisten ulkomaan ja kotimaan suuronnettomuustilanteiden varalle, joissa paikallinen terveydenhuoltojärjestelmä ei uhrien määrän tai vammojen vakavuuden vaatiman hoidon vuoksi kykene takaamaan loukkaantuneiden riittävää hoitoa. Työssä on otettava huomioon yhteistyö kolmannen sektorin sekä sellaisten yksityissektorin terveydenhuollon toimijoiden kanssa, jotka normaalisti ovat jatkuvassa toimintavalmiudessa ja pystyvät nopeaan toimintaan.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on

1. laatia suunnitelma, jossa määritellään lääkinnällisen evakuointitoiminnan eri toimijat ja heidän vastuut sekä varmistetaan lääkinnällisen evakuoinnin jatkuva toimintavalmius
2. arvioida ja kehittää suunnitelman toimivuutta valmiusharjoituksin, joihin yhteistyöryhmän jäsenet ja heidän taustaryhmänsä osallistuvat.
3. laatia luonnos ministeriön ja valtakunnallisten toimijoiden väliseksi yhteistoimintasopimukseksi sekä luonnos lääkinnällisen evakuoinnin toimintaohjeeksi.

Organisointi

Puheenjohtaja Tom Silfvast, valmiusjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Virva Walo, hallitussihteeri, Sosiaali- ja terveysministeriö/vakuutusosasto

Jorma Alho, ensihoitopalveluiden päällikkö, Keski-Suomen pelastuslaitos

Jukka Glader, liikenteenohjauksen päällikkö, Finnair Oyj

Tuomo Leino, Ilmavoimien ylilääkäri, lääkintämajuri, Ilmavoimien esikunta

Kalle Löövi, kansainvälisen avun johtaja, Suomen Punainen Risti

Peik Martin, matkanjärjestäjäryhmän puheenjohtaja, Suomen matkatoimistoalan liitto

Helena Mönttinen, ylitarkastaja, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)

Heini Noronen-Juhola, lentoasemaliiketoiminnan apulaisjohtaja, Finavia Oyj

Mari Pekonen-Ranta, vakuutusasiantuntija, Finanssialan Keskusliitto

Pauli Pullinen, valmiusylitarkastaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Rami Ruuska, ylitarkastaja, sisäasiainministeriö

Tove Sundman, johtaja, Vantaan sosiaali- ja kriisipäivystys

Teemu Turunen, lähetystöneuvos, ulkoasiainministeriö

Kaisa Virtanen, erikoislääkäri, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Sihteeri Marika Sironen, suunnittelija, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Olli Haikala, ylilääkäri, sosiaali- ja terveysministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman eri korvausta. Työryhmällä on oikeus kuulla ulkopuolisia asiantuntijoita. Työryhmän työskentelystä aiheutuvat kustannukset maksetaan momentilta 33.01.01.12.

Sosiaali- ja terveysministeri

Juha Rehula

Hallintoylijohtaja

Jaana Koski

LIITTEET

Muistio

JAKELU

Päätöksessä mainitut

TIEDOKSI

Peruspalveluministeri Paula Risikko
Erityisavustaja Anna Manner-Raappana
Erityisavustaja Hanna-Maija Kause
Ulkoasiainministeriö
Sisäasiainministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Finnair Oyj
Finavia Oyj
Puolustusvoimat
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Suomen Punainen Risti
Vantaan kaupunki
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Finanssialan Keskusliitto
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
EMA Group Oy
Suomen Matkatoimistoalan liitto
Sosiaali- ja terveysministeriö
- sosiaali- ja terveyspalveluosasto
- kirjaamo
- hankerekisteri

16.2.2011

PERUSMUISTIO; LÄÄKINNÄLLISEN EVAKUOINTIVALMIUDEN KANSALLINEN YHTEISTYÖRYHMÄ

Tausta ja esityksen lähtökohdat

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 1.3.2009 - 31.3.2010 ”Ulkomailla ja kotimaassa suuronnettomuuteen joutuneiden terveydenhuollon palvelutarpeen arvioinnin ja lääkinällisen evakuointivalmiuden kehittäminen” työryhmän (SO-VA-työryhmä). Työryhmän tehtävänä oli

- 1) tehdä esitys kansalliseksi terveydenhuollon toimintamalliksi ulkomailla ja kotimaassa suuronnettomuuteen joutuneiden avun tarpeen arvioinnista ja lääkinällisestä evakuoinnista
- 2) määritellä toimintamallin edellyttämän valmiuden ylläpidosta aiheutuvien kustannusten korvaamisen perusteet
- 3) tehdä esitykset kustannusten korvaamisen vastuutahoista
- 4) laatia luonnos ministeriön ja valtakunnallisten toimijoiden välisestä yhteistoimintasopimuksesta
- 5) tehdä esitykset mahdollisista säädösmuutoksista.

Työryhmä katsoi yksimielisesti, että Suomessa tulee olla valmius suuronnettomuuteen joutuneiden lääkinälliseen evakuointiin. Työryhmä teki yhdeksän ehdotusta lääkinällisen evakuointivalmiuden kehittämiseksi, joista yksi koski toimintaan osallistuvien tahojen kansallista yhteistyötä. Työryhmä esitti, että sosiaali- ja terveysministeriö asettaisi yhteistyöryhmän, jossa olisi edustettuina lääkinälliseen evakuointiin osallistuvat eri toimijat sekä kustannusten korvaamisesta ja matkustajavakuuttamisesta vastaavat tahot. Työryhmämuistio oli lausuntokierroksella ja saatujen lausuntojen perusteella työryhmän perustamista pidettiin tarpeellisena.

Esitys

Valmiusyksikkö esittää, että sosiaali- ja terveysministeriö asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on

1. laatia suunnitelma, jossa määritellään lääkinälliseen evakuointitoiminnan eri toimijat ja heidän vastuut sekä varmistetaan lääkinällisen evakuoinnin jatkuva toimintavalmius
2. arvioida ja kehittää suunnitelman toimivuutta valmiusharjoituksin, joihin yhteistyöryhmän jäsenet ja heidän taustaryhmänsä osallistuvat.

Työryhmään esitetään kutsuttavaksi edustajat UM:stä, SM:stä, LVM:stä, Finnaairilta, Finaviasta, SPR:stä, HUS:sta, Vantaan sosiaali- ja kriisipäivystyksestä, Valvirasta, Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta, Suomen Matkatoimistoalan liitosta ja Finanssialan Keskusliitosta. Työryhmän määräaika on 31.5.2012.

